

Κανέλος γράφων πρὸς τὸν Iken ἔλεγεν ὅτι δὲν θέλει νὰ γίνῃ γνωστὸν τὸ ἔξυτοῦ ὄνομα, διότι ἐν Κωνσταντινουπόλει εἶχε μητέρα, ἀδελφὸν καὶ τέσσαρας ἀδελφάς. Ἐχόντες ἀντίγραφον τοῦ πρωτοτύπου ἑλληνικοῦ κειμένου τῆς πρώτης ἐπιστολῆς παραθέτομεν αὐτὸ ἐνταῦθα, ἔχον ὧδε·

Σεβαστὲ Κύριε!

Πόσον οἱ Ἕλληνες εὐγνωμονοῦν εἰς τὸ εὐγενὲς καὶ σοφὸν ἔθνος τῶν Γερμανῶν, εἶναι γνωστὸν εἰς ὅποιον ἔτυχε νὰ ἐμβῆ καὶ εἰς μικρὰν ἀμισσον ἢ ἔμμεσον σχέσιν μὲ ἓνα ἢ περισσοτέρους σπουδαίους Ἕλληνας, ἢ καὶ ἄλλης τάξεως, ὅχι ὁμῶς πάντῃ ἀμετόχους παιδείας. Ὅποιον δὲ σέβας καὶ πόσῃν εὐγνωμοσύνην ἔχουν ὅλοι μας οἱ σπουδαῖοι πρὸς τοὺς σοφοὺς καὶ φιλανθρώπους Γερμανοὺς, ὅσοι μέσα ἀπὸ τὴν χαρμύζιον λαμπρότητα τῶν φώτων τῆς κλλιεργείας καὶ τῆς εὐνομίας τῆς πατρίδος τῶν ἠθάλησαν νὰ στρέψουν τὰ βλέμματά τῶν πρὸς τὴν δυστυχιστάτην Ἑλλάδα, τὴν βυθισμένην εἰς τὸ τρομερώτατον τῆς ἀμαθείας σκότος, τὴν καταβατανοζομένην τόσους αἰῶνας ἀπὸ τὸν καταχθόνιον σουλτανισμόν καὶ τὸν ἀγριώτατον λαόν τοῦ Μωαμέθ, καὶ νὰ κατατηρήσουν πότε καὶ πῶς τὰ τέκνα τῆς ἀρχισαν νὰ ἐξυπνοῦν ἀπὸ τὸν λήθαργον ἐκείνον, εἰς τὸν ὁποῖον τοὺς ἐβρίξεν ὁ ἀπαραδειγματίστος τρόμος, καὶ ἡ ὑπερβολὴ τῶν δεινῶν καὶ τῆς τυραννίας, βοηθούμενα καὶ ἀπὸ τὴν ἐκ προτέρων αἰτίων ὅχι μικρὰν ἀθυναμίαν, νὰ τοὺς ἐνθυναμόνουν προσέει με τὰς παρακινήσεις τῶν, νὰ τοὺς ἐνθαρρύνουν ἐγείροντες τῶν φωτισμένων ἔθνῶν τὴν περιέργειαν, συστήνοντές τους εἰς τὰ ἴδια ὡς ἀξίους συμπαθείας καὶ συνδρομῆς κ.τ.λ. πόσον, λέγω, σέβας κ' εὐγνωμοσύνην ἔχουν οἱ σπουδαῖοί μας ὅλοι εἰς τούτους τοὺς σοφοὺς ἄνδρας, τοῦτο δὲν εἶναι εὐκολον νὰ τὸ παραστήσω μὲ αἰσθητὰ σημεῖα. Τοιαύτην εὐγνωμοσύνην, καὶ τοιοῦτον σέβας, πηγάζοντα ἀπὸ τὸ φιλόπατρι, μόνον τὸ ἔθνος ὅλον ἤθελε δυνηθῆ νὰ τὸ ἐμφανίσῃ εἰς τὰ ἑκτός, ἂν ἔσπανε τὰς ἀλύσεις του, μὴ κατατρεχόμενον τόσον σκληρὰ ἀπὸ τὴν τύχην, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τὰ μισάνθρωπα καὶ ἀντικοινωνικὰ συμφέροντα, καὶ ἀπὸ τὰ σατανικὰ πάθη τριῶν ἢ τεσσάρων ἑλεεινῶν διπλωματικῶν. Ὅπως καὶ ἂν εἶναι, καὶ ἐγὼ, καὶ ὅσοι ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς μου ἔμαθον τοὺς σκοποὺς καὶ τοὺς κόπους σου ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, σὲ σεβόμεθα πάρα πολὺ, καὶ σὲ θεωροῦμεν εὐεργέτην τοῦ ἔθνους μας· διὰ τοῦτο καὶ ἡ πρὸς ἐμέ σου ἐπιστολὴ μεγάλην χαρὰν μ' ἐπροξένησεν, ὡς ἀφορμὴ τοῦ νὰ γνωρισθῶ μὲ τοιοῦτον ἄνδρα· εἰς ἄκρον ὁμῶς μὲ κακοφαινεται, ὅτι δὲν ἠμπορῶ διὰ τὰς περιστάσεις νὰ τὴν εὐχριστήσω ἀποκρινόμενος, ὅπως ἐπιθυμῶ, εἰς τὰ ζητήματά σου. Ἀλλ' ἐπειδὴ μ' ἔδωκες τὴν ἀδειαν νὰ σὲ γράψω ὅτι μὲ ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν, καὶ ὅσα ἤξεύρω, εἶμαι βέβαιος, ὅτι θέλεις συγχωρήσει τὴν ἀταξίαν καὶ ἀτέλειαν τῶν ὄσων μέλλω νὰ σὲ σημειώσω.

